

obžalovaný vinným, totiž zločin dle § 222 tr. zák. Předpokladem zmateční stížnosti obžalovaného jest však, aby zde byla možnost, přivoditi rozhodnutí pro obžalovaného příznivější. Této možnosti v tomto případě není, pročez nezbyvalo než zmateční stížnost jako neodůvodněnou zavrhnouti.

Čís. 807.

Výrok k nováčkům, že nemusí narukovati, jest »naváděním« ve smyslu § 56, odstavec druhý, branného zákona republiky Československé ze dne 19. března 1920, čís. 193 sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 21. dubna 1922, Kr II 722/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu ve Znojmě ze dne 20. srpna 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem dle § 56 odstavec druhý zákona ze dne 19. března 1920, čís. 193 sb. z. a n. — mimo jiné z těchto

důvodů:

Po stránce formální vytýká stížnost, že výrok nalézacího soudu jest co do rozhodujících skutečností nepřesným, ježto prý zjišťuje, že stěžovatel se vyjádřil, že rekruti nemají, po případě že nemusí dne 12. října 1920 narukovati, kdežto svádění k nenastoupení presenční služby možno spatřovati pouze ve slovech, že nemají narukovati. Vytýkaná nepřesnost — čímž míněna asi nejasnost — nedotýká se rozhodující skutečnosti. Přečinu dle § 56, druhá věta II. odstavec, a § 48 branného zákona se dopouští, kdo: — byť i bez výsledku — navádí odvedeného brance, by neuposlechl povolávacího rozkazu k nastoupení presenční služby do tří dnů po uplynutí stanovené lhůty. Stížnost jest na omylu, majíc za to, že výrok, že rekruti nemusí narukovati, není naváděním, a to prý proto, že výrok takového znění není projevem úmyslu mluvčího, zdržeti brance od narukování, nýbrž pouze projevem osobního mínění, který kdokoliv může co do jeho správnosti přezkoumati, zvláště připojuje-li mluvčí hned důvody, jak to učinil stěžovatel větou, že dle jeho informací nastoupení služby závisí na splnění určitých požadavků politických. Určitého, nepochybného projevu, že mluvčí chce a k tomu radí, by jiná osoba naznačeným jím způsobem jednala nebo se zachovala, vyžaduje pojem vybízení nebo vyzývání. Pro pojem navádění stačí, vyvolává-li mluvčí — byť i neoznačoval výslovně určité jednání neb opomenutí jiné osoby za výsledek jím chtěný — jinak i v této osobě pohnutky a podněty, kteréž účinkují nebo mohou účinkovati na vůli této osoby v ten směr, že se rozhodne pro jednání neb opomenutí, o které mluvčímu jde. Výrok, že rekruti nemusí nastoupiti vojenskou službu, obsahuje v sobě tvrzení, že rekruti opomenutím, službu tuto nastoupiti, neporuší žádné povinnosti a že tedy nedopustí se ovšem ani žádného trestného činu. Tento výrok tudíž působí na úvahu rekrutů o této otázce ve směru právě uvedeném, pročez dlužno jej pokládati za nebezpečnější a následkem toho trestnější čin než prosté vybízení nebo vyzývání rekrutů, by vojenskou službu nenastoupili, neboť

toto vybízení (vyzývání) přenechává osobám, vůči nimž se stalo, zcela úvahu o tom, zdali opominutí, k němuž jsou vyzýváni nebo vybízeni, srovnává se s předpisy zákonnými a zdali tedy může býti stíháno trestem čili nic. To platí zde tím více proto, že výrok, o nějž jde, učinil učitel a důvěrník okresního hospodářského spolku, tudíž osoba, jejíž tvrzení mohli rekruti pokládati za správné. Byl tedy n a v á d ě n í m zejména i projev stěžovatelův, že rekruti nemusí narukovati, zvláště, bylo-li stěžovatelem připojeno: »až do splnění určitých politických požadavků poslanců německých«, jak rozsudek uvádí, po případě, že dle informací stěžovatelových narukování závisí na splnění určitých požadavků politických, jak stížnost uplatňuje. Neboť takový projev vzbuzoval v mysli branců, kteří dle rozkazu vojenského úřadu měli nastoupiti službu dne 12. října 1920, představu, že povinnost, nastoupiti službu vojenskou, nastane pro německé odvedence teprve, až bude vyhověno požadavkům, které kladli poslanci, v zájmu národu těchto branců jím volení, tedy vůdci národa. Ježto tudíž pojem navádění naplňují při správném výkladu zákona jak slova, že rekruti nemusí narukovati, tak i výzva, že nemají narukovati, jest bez významu, zdali výrok stěžovatelův zněl tak nebo onak. Vytýkané nejasnosti ve výroku soudním tu není.

Čís. 808.

K dokonání podvodu (§ 197 tr. zák.) se nevyhledává, by dokonáno bylo podvodné poškození ve smyslu hospodářském. Pokud lze vyloučiti z jednání pachatelova způsobilost, přivoditi škodu.

(Rozh. ze dne 22. dubna 1922, Kr II 606/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Mor. Ostravě ze dne 10. července 1921, jímž byli obžalovaní Vítězslav G. a Josef B. sprostěni dle § 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro zločin podvodu dle §§ 197, 200, 201 d) a 203 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Skutková zjištění nalézacího soudu jsou nanejvýše kusá a nedostatečná, takže jimi skutkový děj vůbec zjištěn není. Ze spisů vyplývá tento skutkový základ trestní věci: Obžalovaný V. G., který byl v kritické době zaměstnán jako úředník komisionářské a jednatelské firmy M., navedl dřívějšího úředníka J. B-a — toho času nezaměstnaného, úplně nemajetného, — aby pod falešným jménem nabídl zmíněné firmě vagon luštěnin, že obdrží patrně zálohu nebo část kupní ceny a že pak z toho část dá G-ovi. B. šel skutečně asi 30. března 1920 ke zmíněné firmě, představil se jako Jaroslav D. a nabídl firmě ke koupi vagon luštěnin řka, že jej má na nádraží ve V., a předkládáje nákladní list, dle něhož vagon luštěnin z V. odešel. Eugen P. (společník firmy) chtěl, aby se přesvědčil, zdali vagon je již v P., telefonovati; G. se nabídl, že to zjistí u známého úředníka na nádraží v S.; jel pak — dostav na cestu od firmy 20 K — do S.